

Elektřina z rotopedu i virtuální realita. Rokycany se proměnily v centrum vědy

13.6.2025 - Kateřina Dobrovolná | Západočeská univerzita v Plzni

3D tisk, péči o pacienta i řízení robotů si mohli prohlédnout a mnohdy i na vlastní kůži vyzkoušet ti, kdo přišli ve čtvrtek 12. června na Den vědy a techniky na Masarykovo náměstí v Rokycanech. To se tak díky vědkyním, vědcům a dalším expertům ze Západočeské univerzity v Plzni (ZČU) proměnilo v otevřenou učebnu s desítkami stanovišť. Fakulty a výzkumné týmy zde představily technologie, které používají ve výuce i výzkumu.

V jednotlivých expozicích odpovídali na dotazy malých i dospělých vědci a vědkyně i samotní studující. „Zájemcům jsme představili archeologické nálezy a repliky, artefakty z rohu, parohu, zubu či kosti. Menší návštěvníky zajímaly nejvíc asi repliky pravěkých hudebních nástrojů, které si mohli vyzkoušet, s dospělými jsme si tady během akce často povídali o různých archeologických objevech jak u nás, tak v zahraničí," popsal Luboš Chroustovský z katedry archeologie.

Student Jiří Hruška z Fakulty strojní zase předváděl nejrůznější obrobky a způsoby obrábění: „Ukazovali jsme, co jsme schopni tvořit na dnešních CNC strojích. Starší ročníky se nás často ptaly právě na rozdíly mezi novými technologiemi a tradiční víceméně manuální výrobou."

Tomáš Rada, starosta města Rokycany, těsně před začátkem akce uvedl: „Jsem velmi rád, že si ZČU pro tuto akci vybrala právě Rokycany a těším se, že se naše město zařadí do rotace, kdy by se zde Den vědy a techniky konal pravidelně jednou za tři roky. Na zdejším gymnáziu máme velmi nadané studenty a věřím, že se mnozí stanou studenty a následně absolventy ZČU. Budu rád, když budou směřovat spíše do Plzně než do Prahy." A která expozice Tomáše Radu nejvíce oslovila? „Já osobně jsem absolventem Vysoké školy strojní a textilní v Liberci (dnes je to Technická univerzita, pozn. red.), takže dnes tady v rámci akce budu mít nejblíže asi k Fakultě strojní, ale jsem samozřejmě zvědav i na další fakulty."

Den vědy a techniky společně se starostou Rokycan zahájil také prorektor ZČU pro vnější vztahy a komunikaci Jan Váně. „Za vůbec nejlepší považuji to, že se k tradičním vystavovatelům této akce v rámci univerzity připojují další. Pokud totiž chceme, aby k nám přicházely studovat další generace, musíme přijít my za nimi a nemůžeme spoléhat na to, že přijdou oni za námi. Právě tuto myšlenku si postupně osvojuje víc a víc kateder jednotlivých součástí a za to jim děkuji," uvedl.

Starosta města i prorektor univerzity si spolu také v přátelském duchu přímo na náměstí před desítkami přihlížejících a povzbuzujících zazávodili. „Na dvou rotopedech máme generátor, který vyrábí elektřinu. Tu spotřebováváme v žárovkách. Podle toho, jak rychle návštěvníci na rotopedu jedou, svítí určitý počet žárovek. Výkon na rotopedu se měří v čase 10 vteřin a každý, kdo si to tady zkusil, asi potvrdí, jaká je to těžká práce, nějakou energii vůbec vyrobit. Pan prorektor během závodu vyrobil 390 wattů, pan starosta 380," popsal princip závodu Bohumil Skala z Fakulty elektrotechnické.

Nejen rotopedy vyrábějící elektřinu byly po celý den v obležení jak dětí, studentů, tak dospělých: „Přijeli jsme z blovického gymnázia a nejvíc nás zaujaly šlapací stroje na elektřinu, kde jsme poměřili síly. Počasí přeje a je tu dobrá atmosféra," pochvaloval si Šimon.

ZČU pořádá Dny vědy a techniky i v dalších regionech Plzeňského kraje. V Rokycanech se akce uskutečnila poprvé a nabídla prostor pro setkání dětí, studentů, rodičů i seniorů se světem vědy.

Cílem je dlouhodobě rozšiřovat povědomí o vysokoškolském vzdělávání i mimo Plzeň. Z údajů univerzity navíc vyplývá, že z Rokycanska pochází jen necelá tři procenta studentů ZČU. Vedení univerzity se proto snaží přiblížit možnosti studia přímo v regionech a ukázat, že ZČU má co nabídnout širokému spektru uchazečů. V září se Den vědy a techniky ZČU vrátí po dvouleté pauze do Plzně.

<https://info.zcu.cz/Elektrina-z-rotopedu-i-virtualni-realita--Rokycany-se-promenily-v-centrum-vedy/clanek.jsp?id=8248>